

Advies beoordelingscommissie

Het college van B&W heeft op 14 januari 2025 een beoordelingscommissie benoemd om de ingediende plannen voor de maatschappelijke tender zonneparken te beoordelen. Die beoordeling heeft de commissie gedaan aan de hand van het, door de raad vastgestelde, beleidskader zonneparken in Midden-Drenthe. De commissie is bijeen geweest in zes werkbijeenkomsten onder de begeleiding van een onafhankelijke voorzitter.

De beoordeling

Voor ieder plan heeft de commissie een beoordelingsformulier ingevuld. Per onderdeel heeft de commissie een score gegeven. Die score is onderbouwd met een motivatie die in een open dialoog is besproken. De commissie heeft getracht dit zo zorgvuldig mogelijk te doen. Zowel de voorzitter als de secretaris hebben daarop toegezien.

Procesparticipatie en lokaal eigendom vindt de gemeente Midden-Drenthe erg belangrijk. Daarom heeft iedere indiener moeten aantonen dat zij een intentieovereenkomst hebben ondertekend met een energiecoöperatie. Ook moet de procesparticipatie voldoende zijn uitgewerkt. Omdat de beoordeling stopt als de participatie onvoldoende is, heeft de commissie ervoor gekozen deze onderwerpen bij elk plan als eerste te bespreken.

Bij de beoordeling van de plannen is ook gekeken naar de aard en passendheid van de landschappelijke ingrepen. Ook is beoordeeld tot in hoeverre deze ingrepen – zelfs ver na afloop van de exploitatie van het zonnepark – hun waarde voor het landschap behouden. Hoewel de zonneparken een exploitatietermijn van 25 jaar hebben, kunnen sommige landschappelijke maatregelen het landschap blijvend versterken.

In het beleidskader zijn geen criteria opgenomen over de financiële haalbaarheid van de ingediende plannen. Toch heeft de commissie meegekeken naar de financiële haalbaarheid. Er is immers een risico dat de ingediende plannen financieel niet haalbaar zijn en niet geheel volgens het ingediende plan gerealiseerd kunnen worden. Bovendien kunnen sommige zonneparken, in verband met de aanwezige netcongestie, pas over ca. vijf jaar worden gerealiseerd. Dat maakt het onmogelijk de absolute financiële haalbaarheid te kunnen beoordelen. Om toch een beeld te krijgen van de financiële haalbaarheid van de plannen ten opzichte van elkaar, zijn de plannen op een aantal financiële en technische criteria met elkaar vergeleken.

- Het opgesteld vermogen per ha plangebied
- De afstand tot het onderstation
- De schaal t.o.v. referentie-installaties
- De SDE++-categorie.

Deze uitkomsten hiervan zijn niet meegenomen in de beoordeling. Ze geven wel aanknopingspunten aan de gemeente voor onderwerpen die tijdens de verdiepende gesprekken met de hoogst scorende indieners aan bod kunnen komen.

De plannen

De beoordelingscommissie heeft 17 plannen besproken en beoordeeld. De commissie was blij met de hoge kwaliteit van de stukken. Het was duidelijk dat de indieners veel tijd en aandacht hebben besteed aan het opstellen van hun plannen. Wel was de mate van uitwerking wisselend. In de bijlage is een kaart opgenomen met alle ingediende plannen en bestaande zonneparken.

Helaas zijn vijf plannen gediskwalificeerd. Drie plannen zijn gediskwalificeerd omdat ze te weinig punten hebben gescoord. In het beleidskader staat een ondergrens van 110 punten. Alle plannen die lager scoren, doen niet meer mee met de maatschappelijke tender. Twee plannen zijn gediskwalificeerd omdat specifieke onderwerpen onvoldoende waren uitgewerkt om te kunnen voldoen aan het beleid. Deze plannen zijn niet verder beoordeeld.

De hoogste scores

Bij de plannen die de lijst aanvoeren, zien we dat vooral de plannen met meervoudig ruimtegebruik en op trede 3 van de zonneladder hoog scoren. Het plan De Groenlanden bij Klatering steekt er met kop en schouders bovenuit. Het betreft een complete gebiedsontwikkeling met een grote waterberging in het beekdal. Naast dat de uitwerking goed is gedaan, sluit dit plan ook goed aan bij de majeure landschapstransformatie aan de oostzijde van Beilen (Wervend perspectief). Daaronder, op nummer twee, treffen we een plan dat vooral dankzij de ligging op een trede 3 locatie (oude zandwinplas) een hoge score heeft. En nummer drie in de lijst is een combinatie van landbouw en zonnepanelen, waarbij veel aandacht is voor een goede landschappelijke inpassing en ecologische verbeteringen in het gebied. De nummer 4 van de lijst heeft een hele sterke landschappelijke inpassing en speelt goed in op de omgeving. Het maakt gebruik van de omgeving en versterkt deze.

Advies van de beoordelingscommissie

De commissie heeft een voorkeursvolgorde (zie tabel) van de plannen gemaakt – een ranglijst op basis van de scores. De commissie adviseert het college de voorkeursvolgorde vast te stellen. De gemeente kan hieruit een combinatie maken van plannen die optellen tot aan de ambitie van 290 TJ tot 320 TJ.

De commissie ziet daarin vooral kansen voor een combinatie van de nummers 1, 2 en 4. Dit zijn heel verschillende plannen waardoor er een gebalanceerd portfolio ontstaat. Dit biedt verschillende voordelen:

- **Spreiding van risico's:** De realisatierisico's worden verdeeld over meerdere plannen en ontwikkelaars.
- **Ruimtelijke spreiding:** Door plannen te selecteren op verschillende locaties binnen de gemeente, wordt een evenwichtige ruimtelijke verdeling van zonne-energieprojecten bereikt, wat bijdraagt aan draagvlak en landschappelijke inpassing.
- **Kennisontwikkeling:** De variatie in plannen leidt tot verschillende onderzoeken en dragen bij aan brede kennisopbouw binnen de gemeente en de regio.

Bovendien past het selecteren van meerdere plannen goed bij het doel van een maatschappelijke tender: het stimuleren van initiatieven die niet alleen bijdragen aan de

energiedoelstellingen van de gemeente, maar ook aan maatschappelijke meerwaarde. Deze uitkomst sluit daarmee goed aan op de ambities van het gemeentelijk beleid.

Daarbij kan de gemeente niet voorbijgaan aan de hoge score van nummer 3 op de lijst. Het plan is echter te groot om te combineren met de nummers 1 en 2. Het wijzigen van het plan kan de kwaliteit doen afnemen. Het plan zou dan opnieuw beoordeeld moeten worden. De commissie adviseert daarom niet toe te staan een plan te verkleinen, zodat deze past binnen de gemeentelijke ambitie. Het is zuiverder de plannen te houden zoals ze zijn aangeboden en beoordeeld in de maatschappelijke tender voor zonneparken.

Het kan voorkomen dat een initiatiefnemer uit de top 4 zich terugtrekt gedurende het vervolgproces en de planontwikkeling. Dan kan de gemeente verder kijken binnen de vastgestelde voorkeursvolgorde. De commissie merkt op dat er binnen de top 7 nog voldoende kwalitatieve plannen zijn en adviseert dan ook vooral te kijken naar de plannen binnen de top 7.

	score	Plan	Opwek (TJ)	Zaaknr.	op de kaart
1	250	De Groenlanden Horizon NL Developments B.V.	143	4844107 4844098	17
2	209	Zonnepark Beilerstroom Staatsbosbeheer projecten B.V.	49	4843540	14
3	205	Agri-PV Wijster Vamweg B.V.	232	4844089 4844080	3
4	190	Zonnepark Hijkerleek TPSolar Nederland B.V.	105	4841421	7
5	189	Energielandgoed Hart van Drenthe Lightsource Renewable Energy Netherlands Development B.V	358	4843951	16
6	183	Zonnepark Holtiesweg Vattenfall	122	4841796	2
7	171	Zonnepark Smildervenen Zonnepark Smildervenen B.V. (LC-Energy)	82	4843459	8
8	132	Zonnepark Wiester J.E.G. Peltjes en E.A.M. Peltjes	81	4843245	6
9	130	Zonnepark Looveen Kronos Solar	112	4842727	11
10	128	Zonnepark Vamweg Kronos Solar	43	4842693	9
11	117	De Drijbersche Stapsteen Goldbeck Solar	52	4843624	15
12	114	Zonnepark Hijkerzand Kronos Solar	41	4842752	12

Gediskwalificeerde plannen:

- AgriPV-park Zonnevarkentjes van TP-Solar (nr. 1)
- Zonnepark Berkenweg van Novar (nr. 4)
- Agrarische zonneakker Hijken van Veninga Onroerend Goed Hijken B.V. (nr. 5)
- Zonnepark Oosterseveldweg van Kronos Solar (nr. 10)
- Zonnepark De Lotten van Kronos Solar (nr. 13)

Bijlage : Kaart met initiatieven

Op deze kaart staan de ingediende initiatieven en bestaande zonneparken. De initiatieven waar de beoordelingscommissie de voorkeur voor heeft, hebben een andere kleur gekregen.

